

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE – Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka, Anna Majda XV

PRZEWODNIK: JAK KORZYSTAĆ Z CHECK-LIST? – Barbara Ślusarska, Anna Majda,
Danuta Zarzycka XVII

1. CHECK-LISTY: KONTROLA ZAKAŻEŃ. POSTĘPOWANIE

HIGIENICZNE – Agnieszka Gniadek 1

Higieniczne mycie rąk 1

Higieniczna dezynfekcja rąk 3

Dekontaminacja płynów zakaźnych – rozlana krew 5

Segregacja ostrych narzędzi 7

Pytania sprawdzające 8

2. CHECK-LISTY: KONTROLA ZAKAŻEŃ. TECHNIKI STERYLNE – Lucyna Ściśło 11

Zakładanie rękawic jednorazowych jałowych 11

Chirurgiczne mycie rąk 13

Pytania sprawdzające 15

3. CHECK-LISTY: BEZPIECZNE PRZEMIESZCZANIE PACJENTA –

Mariola Rybka, Beata Haor 17

Ręczne przemieszczanie pacjenta w łóżku 18

Przemieszczanie pacjenta poza łóżko za pomocą sprzętu lekkiego 19

Przemieszczanie/przenoszenie pacjenta w łóżku i poza łóżkiem za pomocą
sprzętu ciężkiego 21

Pytania sprawdzające 23

4. CHECK-LISTY: POZYCJE UŁOŻENIOWE PACJENTA –

Honorata Piasecka, Grzegorz Nowicki 25

Ułożenie pacjenta w pozycji Fowlera (pozycji wysokiej) 25

Ułożenie pacjenta w pozycji na plecach 27

Ułożenie pacjenta w pozycji leżącej na brzuchu 29

Ułożenie pacjenta w pozycji bocznej 31

Ułożenie pacjenta w pozycji Simsa 34

Ułożenie pacjenta w pozycji Trendelenburga 36

- Ułożenie pacjenta w pozycji anty-Trendelenburga 38
Pytania sprawdzające 40
5. **CHECK-LISTY: AKTYWNOŚĆ PACJENTA** – Teresa Stawińska, Gustaw Wójcik 43
Ćwiczenia lecznicze bierne wykonywane przez pielęgniarkę 43
Pytania sprawdzające 45
6. **CHECK-LISTY: BEZPIECZEŃSTWO I KOMFORT PACJENTA** –
Katarzyna Augustyniuk, Daria Schneider-Matyka, Joanna Owsianowska 47
Prześcielenie pustego łóżka 47
Prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu przez jedną pielęgniarkę 50
Prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu przez dwie pielęgniarki 53
Zmiana bielizny pościelowej pacjentowi leżącemu 56
Zmiana bielizny osobistej pacjentowi leżącemu – zmiana koszuli 60
Zmiana bielizny osobistej pacjentowi leżącemu – zmiana piżamy 62
Pytania sprawdzające 64
7. **CHECK-LISTY: HIGIENA OSOBISTA PACJENTA** – Marta Czekirda 67
Toaleta jamy ustnej – pacjent przytomny 67
Mycie twarzy i szyi pacjenta 69
Oklepywanie klatki piersiowej pacjenta 71
Masaż pleców i pośladków u pacjenta 72
Mycie krocza i zewnętrznych narządów płciowych mężczyzny 73
Mycie krocza i zewnętrznych narządów płciowych kobiety 75
Zmiana pieluchomajtek 77
Założenie/wykonanie czepca przeciwwszawiczego 79
Pytania sprawdzające 81
8. **CHECK-LISTY: METODY PIELĘGNOWANIA DZIECKA**
– Anna Bednarek, Alina Trojanowska 85
Pomiar długości/wysokości, masy i obwodów ciała dziecka 85
Przewijanie dziecka 87
Karmienie niemowlęcia pokarmem z butelki 89
Kąpiel niemowlęcia 91
Pytania sprawdzające 93
9. **CHECK-LISTY: PODAWANIE LEKÓW** – Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchała,
Anna Nawalana 97
Podawanie leków doustnie 97
Podawanie leków doodbytniczo 99

- Podawanie leków wziewnie – nebulizacja/inhalacja 101
 - Podawanie tlenu 103
 - Podawanie leków do worka spojówkowego 105
 - Podawanie leków do ucha 107
 - Podawanie leku do nosa 109
 - Podawanie leku dopochwowo 111
 - Podawanie leku na skórę 113
 - Wykonanie wstrzyknięcia podskórnego typowego z podaniem leku gotowego w postaci płynnej z ampułki/fiolki 115
 - Podawanie insuliny ludzkiej przy użyciu pena 117
 - Wykonanie wstrzyknięcia śródskórnego 119
 - Wykonanie wstrzyknięcia domięśniowego 121
 - Dożylny podanie jednorazowej dawki leku igłą i strzykawką 123
 - Podłączenie kroplowego wlewu dożylnego z płynu/roztworu infuzyjnego przy założonym na stałe wenflonie 125
 - Założenie krótkiego cewnika dożylnego typu wenflon 127
 - Zadania na krytyczne/refleksyjne myślenie 129
 - Pytania sprawdzające 131
- 10. CHECK-LISTY: ZABIEGI PRZECIWZAPALNE** – Joanna Zalewska-Puchała,
- Joanna Łatka 137
 - Zastosowanie worka z lodem 137
 - Zastosowanie okładu chłodzącego 139
 - Zastosowanie okładu rozgrzewającego 141
 - Zastosowanie termoformy 143
 - Zastosowanie baniek leczniczych bezogniowych 145
 - Pytania sprawdzające 147
- 11. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. POBIERANIE MATERIAŁÓW DO BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH** – Joanna Zalewska-Puchała, Alicja Kamińska, Joanna Łatka 149
- Pobranie krwi żyłnej do badania metodą zamkniętą systemem Vacuette 149
 - Pobranie moczu do badania ogólnego u pacjenta ciężko chorego 151
 - Pobranie płwociny spontanicznie wykrztuszanej 153
 - Pobranie wymazu z gardła 155
 - Pobranie wymazu z odbytu w kierunku badania bakteriologicznego 157
 - Pobranie kału do badania bakteriologicznego 159
 - Pytania sprawdzające 161

- 12. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH** – Alicja Kamińska, Joanna Zalewska-Puchała, Grażyna Puto 163
- Przygotowanie pacjenta do badania RTG 163
 - Przygotowanie pacjenta do badania RM 165
 - Przygotowanie pacjenta do kolonoskopii 166
 - Przygotowanie pacjenta do badania USG jamy brzusznej 168
 - Pytania sprawdzające 169
- 13. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. EKG I SPIROMETRIA**
– Małgorzata Starczewska, Beata Kropornicka 171
- Wykonanie EKG 171
 - Przygotowanie pacjenta do spirometrii podstawowej na oddziale szpitalnym i wykonanie spirometrii w pracowni badań czynnościowych 174
 - Pytania sprawdzające 178
- 14. CHECK-LISTY: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE. ASYSTOWANIE PIELĘGNIARKI PRZY BADANIACH DIAGNOSTYCZNYCH** – Iwona Bodys-Cupak, Anna Majda 181
- Asystowanie pielęgniarki w czasie nakłucia szpiku 181
 - Asystowanie pielęgniarki w czasie nakłucia lędźwiowego 183
 - Asystowanie pielęgniarki w czasie nakłucia opłucnej 185
 - Asystowanie pielęgniarki w czasie nakłucia otrzewnej 187
 - Pytania sprawdzające 189
- 15. CHECK-LISTY: ĆWICZENIA ODDECHOWE** – Marta Czekirda 191
- Ćwiczenia wzmacniające mięśnie przepony 191
 - Ćwiczenia wzmacniające wydech za pomocą np. *Magic Ball*, aparatu Spiroflo, wody w butelce ze słomką 193
 - Ćwiczenia wspomagające ewakuację zalegającej wydzieliny z drzewa oskrzelowego 195
 - Drenaż ułożeniowy – segmenty szczytowe obu płatów dolnych płuc 197
 - Drenaż ułożeniowy – segment tylny górnego płata płuca lewego 199
 - Pytania sprawdzające 201
- 16. CHECK-LISTY: ODŻYWIANIE**– Sylwia Wieder-Huszla, Marzanna Stanisławska, Małgorzata Szkup 203
- Karmienie pacjenta przez założony zgłębnik żołądkowy 203
 - Karmienie pacjenta z koniecznością założenia zgłębnika żołądkowego 205
 - Karmienie pacjenta przez gastrostomię 208

- Karmienie pacjenta przez mikrojejunostomię 211
Pytania sprawdzające 213
17. **CHECK-LISTY: WYDALANIE** – Anna Jurczak, Marzanna Stanisławska,
Sylwia Wieder-Huszla, Małgorzata Szkup 215
Podanie pacjentowi basenu 215
Podanie pacjentowi kaczkii 218
Założenie suchej rurki doodbytniczej 220
Wykonanie lewatywy 222
Wykonanie wlewki doodbytniczej przeczyszczającej 224
Wykonanie kroplowego przyspieszonego wlewu doodbytniczego
przeczyszczającego 226
Oczyszczanie przewodu pokarmowego preparatem Fortrans 229
Cewnikowanie pęcherza moczowego na stałe u kobiety 231
Pytania sprawdzające 234
18. **CHECK-LISTY: POSTĘPOWANIE Z RANAMI** – Katarzyna Cierzniakowska,
Maria T. Szewczyk 237
Zmiana opatrunku na ranie czystej. Zmiana opatrunku na ranie skażonej bez
drenu 237
Zmiana opatrunku na ranie skażonej z drenem 239
Zaopatrzenie przetoki jelitowej 241
Pytania sprawdzające 243
19. **CHECK-LISTY: ZABIEGI PŁUKANIA** – Hanna Grabowska,
Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska 245
Płukanie oka 245
Płukanie ucha 247
Płukanie jamy ustnej i gardła 249
Płukanie żołądka 251
Irygacja przetoki jelitowej 253
Płukanie rany 255
Pytania sprawdzające 257
20. **CHECK-LISTY: POMIAR I OCENA PARAMETRÓW FUNKCJI ORGANIZMU** –
Zofia Sienkiewicz, Józefa Czarnecka 259
Pomiar i ocena temperatury ciała mierzonej termometrem elektronicznym 259
Pomiar i ocena oddechu 262
Pomiar i ocena ciśnienia tętniczego krwi 264

Pomiar i obliczanie parametrów antropometrycznych	266
Pomiar i ocena diurezy godzinowej i dobowej	269
Pomiar i ocena saturacji krwi	271
Pytania sprawdzające	273
21. PYTANIA SPRAWDZAJĄCE	283